

Türk-Arap İş Dünyası İstanbul'da Bir Araya Geldi

Dördüncü Türk-Arap Ekonomi Forumu (TAF'09), DEİK ve Arap Ligi Genel Sekreterliği işbirliğiyle Al-Iktissad Wal-Aamal Group (AIWA) tarafından 11-12 Haziran 2009 tarihlerinde Devlet Bakanı Egemen Bağış, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Tarım ve Köyişleri Bakanı Mehmet Mehdi Eker, TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Arap Ligi Genel Sekreteri Amr Moussa'nın katılımlarıyla gerçekleştirildi.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) ve Arap Birliği Genel Sekreterliği işbirliğiyle Al-Iktissad Wal-Aamal Group (AIWA) tarafından düzenlenen Dördüncü Türk-Arap Ekonomik Forumu (TAF'09), Türkiye'den ve Arap dünyasından çok sayıda temsilcinin katılımıyla 11-12 Haziran tarihlerinde İstanbul'da gerçekleşti. Arap ve Körfez ülkeleriyle finans, bankacılık, tarım, gıda alanlarında ortaklık girişimlerinin ve yatırım olanaklarının görüşüldüğü toplantı, ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı Ali Babacan, Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Tarım ve Köy İşleri Bakanı Mehdi Eker, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Riyad Ticaret Odası, Abu Dhabi Ticaret Odası, Suudi Arabistan Geliştirme Fonu, Irak Hükümeti Petrol Şirketi SOMO, Ürdun Capital Bank, Ürdun Ticaret Bankası, Katar Uluslararası Bankası, Suriye Arab Bank ve Yemen Yatırım Fonu yöneticileri başta olmak üzere 800'ün üzerinde üst düzey yöneticinin katılımıyla açıldı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve DEİK Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Arap iş adamlarına, "Türkiye'de bekleyen fırsatları değerlendirin" çağrısında bulundu. Küresel mali piyasaların en önemli aktörlerinden birisi haline gelen Arap sermayesinin ve yatırım fonlarının Türkiye'deki yatırım imkânlarından daha çok yararlanmasını beklediklerini ifade eden Hi-

sarcıklıoğlu, fırsat adresleri olarak da gayrimenkul, enerji, mali piyasalar, perakende, turizm ve lojistik sektörlerini gösterdi.

TÜRK ARAP İŞ İLİŞKİLERİ GELİŞİYOR

Türkiye'deki Arap yatırımlarına rehberlik yapmak amacıyla 2005'te oluşturulan ve dördüncüsü gerçekleşen Türk-Arap Ekonomi Forumu'nda yeni işbirliklerı gündeme geldi. Birçok projeyle Türkiye'ye gelen Araplar, enerjiden gayrimenkule kadar pek çok yatırıma hazırlanıyor. Bu firmalar arasında Oger ve Emirates Fortune gibi dev şirketler de yer alıyor. Foruma katılanlar arasında Arap Birliği Başkanı Amr Musa, Aktissad Wal-Aamal Group Genel Müdürü Raouf Abou Zaki, Lübnan BankMed Yönetim Kurulu'ndan Nehmeh Sabbagh, KSA Ulusal Ticaret Bankası'ndan ekonomist Said A. Al Shaikh, İş Yatırım'dan Serhat Gürleyen ve Abraaj Capital Türkiye'den Selçuk Yorgancıoğlu ile çok sayıda Arap iş dünyasının üst düzey yöneticileri bulunuyordu.

Türkiye'nin Arap Dünyası için Türkî cumhuriyetlere açılan kapı anlamına da geldiği ifade edilirken, Türkiye ile mali ortaklığın halen potansiyelin çok altında olduğunun altı çizildi.

Dördüncü Türk Arap Ekonomi Forumu'na katılan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile birlikte TAF ödülünü ala Yüksel İnşaat CEO'su Emin Sazak'a plâket verdi.

Dördüncü Türk Arap Ekonomi Forumu'na katılan Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Başbakanlık Yatırım Destek ve Teşvik Ajansı Başkanı Alpaslan Korkmaz, TAF özel ödülü verilen işadamları ile anı fotoğrafı çektirdi.

HARİRİ, AYDILAR VE SAZAK'A TAF ÖZEL ÖDÜLÜ

Türk-Arap ekonomik ilişkilerinin gelişmesine katkıda bulunan Türk ve Arap iş adamlarına "TAF Özel Ödülleri" de verildi. Bu yıl Türkiye'deki en büyük Arap yatırımlarının lideri olarak BankMed Yönetim Kurulu Başkanı Mohammed Hariri'ye, hizmet sektörlerine örnek olacak bir şekilde Türk-Arap işbirliği açılımını Abraaj Capital ile sağlık ve sigorta sektörüne taşıyan Acıbadem Sağlık Grubu Başkanı Mehmet Ali Aydınlar'a ve gerek Türk-Katar İş Konseyi Başkanı sıfatıyla gerekse yüklendikleri ticari sorumluluklarla Türkiye'yi Arap ülkelerinde başarıyla temsil eden Yüksel İnşaat Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve CEO'su Emin Sazak'a sunuldu.

TOBB BAŞKANI M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU:

"Türkiye'deki Fırsatları Değerlendirin"

TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Arap iş adamlarına, "Türkiye'de bekleyen fırsatları değerlendirin" çağrısında bulundu. Küresel mali piyasaların en önemli aktörlerinden birisi haline gelen Arap sermayesinin ve yatırım fonlarının Türkiye'deki yatırım imkânlarından daha çok yararlanmasını beklediklerini ifade eden Hisarcıklıoğlu, fırsat adresleri olarak da gayrimenkul, enerji, mali piyasalar, perakende, turizm ve lojistik sektörlerini gösterdi.

Dördüncü Türk-Arap Ekonomi Forumu'nun açılışında konuşan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Arap dünyası ile Türkiye arasında 1980'li yıllarda Turgut Özal önderliğinde başlayan yeniden yakınlaşma sürecinde, özellikle son altı yıl içinde ciddi mesafeler kaydedildiğini ifade etti. Ancak kat edilmesi gereken daha çok mesafe olduğunu söyleyen Hisarcıklıoğlu, Avrupa'nın, Karadeniz'in, Kafkasların, Orta Asya'nın, Ortadoğu'nun ve Akdeniz coğrafyasının kesişme noktasında bulunan Türkiye'nin, enerji anlamında da dünyanın kalbinin düzenli atabilmesi için hayati önem taşıdığını belirtti.

Dünyanın en büyük on ekonomisi arasına girerek küresel bir güç olmayı kendisine milli hedef olarak koyan Türkiye'nin bunun için yıllık 500 milyar dolar ihracat yapmayı, şirket ve ülke ölçeğini büyütmeyi, dünyada tanınan on marka üretmeyi ve en az üç sektörde dünya lideri olmayı planladığını hatırlatan Hisarcıklıoğlu, "Bu hedeflere ulaşmak için küresel ekonominin dış ekonomik ilişkilerini çeşitlendirmek, tüm ekonomik güçler ile etkin ekonomik işbirliği geliştirmek istiyoruz. Bu çerçevede 300 milyonluk nüfusu, iki trilyon dolara yaklaşan ekonomik büyüklüğü, son on yılda bir trilyon doları geçen cari fazlası, bir trilyon doları aşan dış ticareti ile 22 Arap ülkesi bizim için önemli bir ekonomik partnerdir. Türk özel sektörünün temsilcisi olarak aramızdaki ekonomik bağın güçlenmesi için çalışmaktayım" dedi.

Huzur ve istikrarın olduğu yerde ticaretin ve ekonomik faaliyetlerin olabileceğine, ticaretin olduğu yerde de zenginliğin olduğuna inandığını anlatan Hisarcıklıoğlu, bunun için bölgede öncelikli olarak huzur ve istikrarın sağlanması gerektiğini belirtti. Bölgede "istikrar eksenleri" kurarak refahın ve barışın hüküm sürdüğü bir coğrafyada yaşamak istediklerini ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Bu doğrultuda sorumluluk almaktan da

kaçınmamalıyız. Para kazanmak, toplumlarımızın refah düzeylerine katkı sağlamak yanında, bölgemize karşı sosyal sorumluluklarımız da var. Ortadoğu'daki barış girişimlerine 'Barış İçin Sanayi Projesi' ile katkı sağlamak istiyoruz. Bu doğrultuda, Filistin ve İsrail iş dünyası ile çalışıyoruz. Filistin'de istihdamın gelişmesine katkı sağlamak istiyoruz. Biliyoruz ki, komşumuz huzursuzken bizim huzur ve güvenlik içinde yaşamamız mümkün değildir" diye konuştu.

22 ARAP ÜLKESİNE İHRACAT YÜZDE ON ARTTI

Türkiye ile Arap dünyası arasındaki ekonomik ilişkilere işaret eden TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 2009'un ilk dört ayında 22 Arap ülkesine ihracatın geçen yılın aynı dönemine göre yüzde on artarak yedi milyar dolar seviyesine yükseldiğini belirten Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Ancak Arap dünyasının toplam dış ticaret hacminin bir trilyon doları geçtiğini göz önünde bulundurursak mevcut ticaret rakamlarının denizde bir damla olduğunu görmekteyiz. Daha önce Suriye, Tunus, Mısır ile serbest ticaret anlaşması imzaladık ve ticaretimiz üzerindeki olumlu etkisini hemen gördük. Bu bağlamda Lübnan, Ürdün ve Körfez İşbirliği Konseyi ile devam eden serbest ticaret anlaşması müzakerelerini en kısa zamanda tamamlamak istiyoruz. Ticari ilişkilerimizin pozitif seyrine rağmen yatırım ilişkilerimizde bir duraksama görüyoruz. Nitekim küresel ekonominin en dinamik yatırımcılarından birisi haline gelen Körfez ülkelerinden ülkemize 2009'un ilk üç ayında sadece sekiz milyon dolar yatırım gelmesi kabul edilebilir bir durum değildir.

Türkiye'de yatırımcıların bir kısım sorunlar ile karşı karşıya kaldığını biliyoruz. Bu sorunların çözümü için ortak çalışma grubu oluşturup, Türkiye'deki siyasi otorite ile işbirliği yapabiliriz. Küresel mali piyasaların en önemli aktörlerinden biri haline gelen Arap sermayesinin ve yatırım fonlarının ülkemizdeki yatırım imkânlarından daha çok yararlanmasını bekliyoruz. Gayrimenkul, enerji, mali piyasalar, perakende, turizm ve lojistik sektörleri Arap yatırımcıları ve fonlarının Türkiye'de yatırım yapabileceği cazip sektörlerdir."

Türk özel sektörü olarak Afrika'daki ülkeler ile yakından ilgilendiklerini söyleyen Hisarcıklıoğlu, "Bu kıtada Arap kardeşlerimizle güçlerimizi birleştirerek ortak projeler gerçekleştirmek istiyoruz" dedi.

TOBB/DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 2008 sonunda Arap ülkelerinden Türkiye'ye gelen turist sayısının bir önceki yıla göre yüzde 25 artış gösterdiğini ve bir milyon 200 bine ulaştığını ifade ederek, turizm alanında Arap ülkelerinin turizm altyapısının geliştirilmesine de katkı sağlamaya, özellikle turistik tesis işletilmesi ve yönetilmesi konusundaki deneyimleri-

TOBB ve DEİK Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Kızıldeniz'i, Basra Körfezi'ni, Akdeniz'i limanlar, demiryolları, otobanlar, boru hatları ile birbirine bağlayıp, buraları çatışmanın ve az gelişmişliğin değil, refahın ve istikrarın hüküm sürdüğü bir bölge yapmak zorundayız. Bu, Türk ve Arap işadamlarının kaçınamayacağı tarihsel sorumluluğudur" dedi.

ni paylaşmaya hazır olduklarını söyledi. Türkiye ve Körfez ülkeleri arasında bir hızlı tren ağı oluşturulması ve bu şekilde Körfez ülkelerinin Türkiye üzerinden Avrupa'ya açılmalarını ortaklaşa gerçekleştirmeleri gerektiğini belirten Hisarcıklıoğlu, Basra Körfezi'ni Akdeniz'e modern ve hızlı otobanlarla bağlamak gerektiğini söyleyerek, "Türkiye proje finansmanında önemli bir pazar haline gelmiştir. Türk mali piyasaları Arap yatırım fonlarının yatırım yapması için cazip bir pazardır. Ancak bankacılık sektörünün karşılıklı olarak iyi tanınmaması ticaretimizin önünde engeldir" diye konuştu.

TÜRK-ARAP İŞ İLİŞKİLERİ GÜÇLENDİRİLMELİ

Arap ülkelerindeki inşaat ve gayrimenkul yatırımlarından daha çok pay alma arzusu içinde olduklarını ifade eden Hisarcıklıoğlu, önümüzdeki dönemde tamamlayacakları Arap doğal gaz boru hattı sistemi ve Irak doğal gaz kaynaklarının Nabucco Boru hattı sistemine dahil edilmesiyle karşılıklı ekonomik ilişkilerin stratejik bir boyut kazanacağını vurguladı.

Hisarcıklıoğlu, "Kızıldeniz'i, Basra Köfezi'ne, Akdeniz'i limanlar, demir yolları, otobanlar, boru hatları ile birbirine bağlayıp buraları çatışmanın ve az gelişmişliğin değil refahın ve istikrarın hüküm sürdüğü bir bölge yapmak zorundayız. Bu, Türk Arap iş adamlarının kaçınamayacağı tarihsel sorumluluğudur. Umutla ifade etmek isterim ki yaşamakta olduğumuz hızlı küreselleşme çağında siyasi ve iktisadi önemi her geçen gün artmakta olan Arap dünyası ile ortak bir refah alanı yaratmak hepimizin elindedir. Biz beraber yaşadığımız Orta Doğu'da huzur istiyoruz, barış istiyoruz, komşu, dost ve kardeş Arap ülkeleri ile aydınlık günlere beraber yürümek istiyoruz" dedi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI VE DEVLET BAKANI ALİ BABACAN:

"Türkiye Yatırımcılar İçin Tercih Edilen Ülkelerin Başında Gelmeye Devam Edecektir"

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan, Türkiye'nin borcunun milli gelire oranının birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeye göre düşük bir seviyede olmasının, krizden çıkış konusunda Türkiye'yi daha avantajlı bir konuma getireceğini belirtti.

Dördüncü Türk-Arap Ekonomi Forumu'nun açılışında konuşan Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Ali Babacan, "Türkiye ve Arap Ligi üyesi ülkeler, Arap-İsrail sorunu, Filistin meselesi, Irak, Lübnan ve terörizm gibi birçok konuda örtüşen gündemlere sahiptir. Bu çerçevede karışlıklı diyaloğun ve istişare mekanizmalarının güçlendirilmesi her zamankinden önemli hale gelmiştir" dedi. Babacan, Türkiye ve Arap Ligi arasındaki ilişkilerin son dönemde kaydettiği aşamadan hükümet olarak mutluluk duyduklarını ifade ederek, Eylül 2004'te imzalanan Mutabakat Muhtırası ve 2007'de imzalanan Türk-Arap İşbirliği Forumu Çerçeve Anlaşması ilişkilerin kurumsal düzlemde gerçekleştirilebilmesi için temel attığını söyledi. Babacan, hem Türkiye hem de Körfez İşbirliği Konseyi (KİK) ülkelerindeki ekonomik reform çalışmalarının ülkeler arasındaki yatırım ortamının geliştirilmesine ve özel sektörün önünün açılmasına katkıda bulunacağına inandıklarını dile getirerek, müzakereleri bir süredir devam eden Türkiye-KİK Serbest Ticaret Antlaşması'nın en kısa sürede sonuçlandırılmasını temenni ettiklerini belirtti. Küresel krizin gelişmekte olan ülkeler için pazar çeşitliliğinin ve kendi aralarındaki ticari ve finansal bağları güçlendirmenin ne kadar önemli olduğunu bir kere daha ortaya çıkardığını ifde eden Babacan, Türkiye'nin bu anlamda sadece küresel değil, bölgesel girişimlere de güçlü destek verdiğini söyledi.

KÜRESEL KRİZ KARŞISINDA TÜRKİYE'NİN AVANTAJLARI

Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Ali Babacan, mali disiplin ve yapısal reformların önemine işaret ederken, Türkiye'nin borcunun milli gelire oranının birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeye göre düşük bir seviyede olmasının, krizden çıkış konusunda Türkiye'yi daha avantajlı bir konuma getireceğini belirtti. Babacan, "Kriz sona erip küresel ekonomi eski günlerine döndüğünde borcun GSYH'ya oranı açısından Türkiye'nin en az borçlu ülkelerden biri olacağı gerçeğinin de özellikle altını çizmek istiyorum. Küresel ekonominin normalleşmesiyle birlikte kriz sırasında alınan mali önlemlerin bütçe üzerine getirdiği yüklerin nasıl azaltılacağı, borcun sürdürülebilirliği gibi konular kaçınılmaz olarak gündeme geldiğinde Türkiye'nin eli çok güçlü olacaktır. Dolayısıyla Türkiye, yatırımcılar tarafından tercih edilen ülkelerin başında gelmeye devam edecektir" şeklinde konuştu. Küresel krizin Türkiye ekonomisi üzerindeki etkilerine ve alınan önlemlere de değinen Babacan, AB başta olmak üzere dünya genelinde ekonomik faaliyetlerdeki yavaşlama, talep koşullarındaki bozulma ve finansman koşullarının sıkılaşmasının küresel ekonomiyle bütünleşip diğer ülkeler gibi kaçınılmaz olarak Türkiye ekonomisini de olumsuz etkilediğini vurguladı.

Özellikle 2008 yılının son çeyreğinde iç talepte ve özel sektör yatırımlarında belirgin bir gerileme yaşandığını dile getiren Babacan, sanayi sektörünün iç ve dış talepteki daralmadan en çok etkilenen sektörlerin başında geldiğini, dış talepte yaşanan azalma nedeniyle ihracatın geçtiğimiz yılın son çeyreğinden itibaren gerilediğini, üretim ve ihracattaki gerilemeye bağlı olarak istihdam ve işsizlik göstergelerinin de olumsuz etkilendiğini ifade etti.

Gerek Merkez Bankası, gerekse de hükümetin çeşitli önlemleri hayata geçirmek suretiyle küresel krizin ekonomi üzerindeki etkilerinin sınırlı kalmasına çalıştığını anlatan Babacan, hükümetin verimliliği artıracak projeleri hayata geçirmek ve yatırım ortamını iyileştirmek amacıyla yeni bir yatırım teşvik sistemi oluşturduğunu belirtti. Babacan, ülkeler arasındaki yatırım çekme yarışında son dönemde yapılan kurumlar vergisi indirimiyle Türkiye'nin avantajlı bir konumda olacağını belirterek, önlem paketinin istihdam ayağı tarafında da kapsamlı yenilikler yapıldığını söyledi.

MALİYE BAKANI MEHMET ŞİMŞEK:

"Küresel Durgunluk Küresel Deprasyona Dönüşmesin"

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, küresel krizin Türkiye gibi yükselen piyasalar açısından finansal bir krizden ziyade reel bir ekonomik kriz haline dönüştüğüne işaret ederek "Çünkü Türkiye'nin etkilendiği kanallar, dış talepteki çöküş, kredi piyasalarının işlemesi, bütün bunlarla gelen karamsarlıktır" dedi.

Dördüncü Türk-Arap Ekonomi Forumu'nda konuşan Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Türkiye'nin Arap dünyasına ihracatının 2002 yılında sadece 11 milyar dolar olduğunu, 2008 sonunda bu rakamın 62 milyar dolara yükseldiğini belirterek ihracatın son altı yılda altı katına çıktığını söyledi. Aynı dönemde yatırımlarında aynı oranda arttığına dikkat çeken Şimşek "2002'de Arap dünyasının Türkiye'ye yaptığı yatırımlar son derece sınırlıydı. Ama son yıllarda kümülatif olarak toplam otuz milyar dolara yükselmiştir. İşin başarısı, sizi bir araya getirmekten doğuyor" diye konuştu.

Küresel krizin Türkiye gibi yükselen piyasalar açısından finansal bir krizden ziyade reel bir ekonomik kriz haline dönüştüğüne değinen Şimşek, "Çünkü Türkiye'nin etkilendiği kanallar, dış talepteki çöküş, kredi piyasalarının işlemesi, bütün bunlarla gelen karamsarlıktır. Ama finansal sektör söz konusu olduğu zaman Türkiye oldukça iyi ayakta kaldı. Finansal sektöre bakıldığında burada hâkim unsur bankalardır ve bankacılık sektörü kaya gibi ayakta kalmıştır. Ancak bu, Türkiye'nin krizden etkilenmesini engelleyememiştir. Ama hiç olmazsa finansal sektörün gücü, bize bu krizden çıkış için bir olanak yaratmaktadır" şeklinde konuştu.

Şimşek, 2001 yılından bu yana Türkiye'de bankacılık sektörünün iyi yönetildiğini ve bu yılın ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırılırsa kârlılık oranlarının yüzde otuz arttığına işaret ederek, "Küresel kriz, her ne kadar kötüleşme oranı yavaşlamış olsa bile, iyileşme işaretleri görülse bile henüz sürdürülebilir bir toparlanmanın başlangıcından uzak görünüyoruz. Bankacılık sektörünün sorunları açısından özellikle ABD ve Batı Avrupa'nın bazı bölgelerinde sorunlar devam ediyor. Çünkü bu zehirli aktifler bilançolarda varlıklarını devam ettirdikleri sürece sürdürülebilir toparlanmadan bahsetmek çok zordur" diye konuştu.

Herkesin dünya çapında bir canlandırma politikasının gerekliliğinin bilincinde olduğunu ifade eden Şimşek, "Eğer bugün dünya çapında bir küresel resesyon, küresel bir depresyona dönüşmüyorsa, bu tam da politikaların koordinasyonundan birlikte çalışmaktan, doğru politikaların uygulanmasından dolayıdır. Daha öncekilerden farklı olarak bu küresel resesyonların kısa olacağını umuyoruz ama bu zehirli aktifler dolayısıyla yavaş bir gelişme olacağını beklemek daha doğru olur" dedi.

ARAP ÜLKELERİNDEN YATIRIMLAR İÇİN POTANSİYEL VAR

Türkiye'de veya herhangi bir yükselen piyasada esas sorunun sermaye veya teknoloji yokluğu olmadığını dile getiren Maliye Bakanı Şimşek "Uygun bir yatırım ortamı yaratabilen yatırımcıların kaygılarını giderebilen bütün ülkeler yeteri kadar sermaye ve teknoloji cezbedebilir. Özellikle Körfez bölgesi ülkelerinin dev miktarda sermayeleri, KOBİ'leri var. Neden bir araya gelip dünyanın her yerinde yatırım ve ticaret fırsatları elde etmiyoruz? Afrika'da Asya'da hatta Avrupa'da... Bu tür platformlar son tahlilde bunu geliştirecek, etkileyecek, kolaylaştıracaktır. Ben bu konuda çok iyimserim' diye konuştu.

Şimşek, Türkiye'de milli gelir üzerinde ihracatın payının az olduğuna işaret ederek "İç talebe baktığımız zaman cari dolarlar üzerinden 740 milyar dolarlık bir ekonomi bu. Bunun yüzde yetmişi özel tüketim. Bu kendi başına devasa bir pazar. Aynı zamanda açık ekonomiyiz. Biz yükselen piyasa ülkelerinden AB için müzakereye girişmiş olan tek ülkeyiz. Hukuki altyapımız, kurumsal altyapımız bakımından, iş uygulamalarımız bakımından AB ile uyumlaşıyoruz. Ben biliyorum ki Arap ülkelerinden yatırımlar için ciddi potansiyeller var. Türkiye bir çeşitlilik kaynağı olabilir aynı zamanda bu işi birlikte yapma fırsatları var" diye konuştu.

Arap Dünyası İle İlişkiler Güç Kaynağı

Türkiye ve Arap dünyası arasındaki stratejik ortaklığın küresel boyutlarıyla ele alındığı Dördüncü Türk-Arap Forumu'nda, Körfez ülkelerindeki yatırım olanakları, Türkiye'deki çimento ve inşaat sanayilerindeki yatırım sahaları, Türkiye ve Arap birliği arasındaki taşımacılık ve lojistik alanlarındaki işbirliği ile Arap-Türk ekonomik işbirliğini geliştirmenin yolları tartışıldı.

Dördüncü Türk-Arap Forumu'nda Türkiye ile AB ilişkileri konusunda bir sunum yapan Egemen Bağış, ekonomik krizin olumsuz etkilerinden en az etkilenmek amacıyla hep birlikte çalışılması gerektiğini belirterek, bugün doğunun en batılı, batının da en doğulu ülkesi olan Türkiye'nin AB sürecinin kararlılıkla sürdüğünü ifade etti. Arap ve Orta Doğu sermayesinin Avrupa'da bankacılık, otomotiv ve futbol, alışveriş gibi sektörlerde önemli hisse sahibi olduğunu, bu anlamda medeniyetler arasında bir köprü görevi gören Türkiye'nin aynı zamanda enerji kaynakları, tüketimi ve işgücü fazlalığı ile önem kazandığını söyledi. Bağış, Gümrük Birliği üyesi olan, AB dışındaki bütün Avrupa kurumlarında birçoğunda kurucu, diğerlerinde tam üye olan, altı milyon vatandaşı AB sınırlarında çalışan Türkiye'nin "AB üyesi ülkeler ve AB kurumlarıyla ilişkilerinin güçlenmesi ne Arap dünyası ile olan ilişkilerin zayıflaması ne de diğer coğrafyalarla olan ilişkilerin zayıflaması anlamına gelmektedir. Tam aksine bu ilişkiler bizi güçlendirmektedir" olduğunu da sözlerine ekledi.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MEHDİ EKER:

Türk-Arap Ekonomi Forumunun ikinci gününde konuşan Tarım ve Köy İşleri Bakanı Mehdi Eker, Türkiye'nin tarım sektörünün, GSYİH içindeki payının yüzde 7,8 olduğunu, Türkiye'nin tarımsal üretim değerinin son beş yılda 23,7 milyar dolardan, 57,6 milyar dolara çıktığını belirtti. Tarımsal dış ticaretin ise yaklaşık sekiz milyar dolardan, 24,5 milyar dolara ulaştığını ifade eden Eker, Türkiye tarım sektörünün dünyadaki sekizinci büyük güce sahip olduğunu vurguladı.

Bakan Eker, dünyada organik tarım diye bir trend

Devlet Bakanı ve Baş Müzakereci Egemen Bağış ve Faysal Abou Zaki.

olduğunu, organik tarımın insanların gelir düzeyinin artmasıyla geliştiğini belirterek, organik tarımdaki taleple ilgili Türkiye'de bir milyon hektar alanda halihazırda potansiyel bulunduğunu, yapılacak çalışmalarla bu alanı artırma imkânı olduğunu söyledi.

Bakan Eker, tarım bakanlığı olarak, Tarımsal Yatırımcı Danışma Ofisi açtıklarını, tarım işletmelerinin 14 tanesini uzun yıllığına özel sektöre kiraladıklarını, buradan 160 milyon liralık bir yatırım sağlandığını, önümüzdeki dönemde on işletmenin daha kiralanmasının gündemde olduğunu anlatarak, üç yıllık bir çalışmanın sonucunda Türkiye'nin 27 milyon hektar tarım arazisinin; gerek iklim, gerek toprak özellikleri, nüfusu, hayvansal verileri gibi 572 milyon veri kullanılmak suretiyle Türkiye'nin tarımsal üretim havzalarının belirlendiğini sözlerine ekledi.

ARAP DÜNYASI İLE TÜRKİYE ARASINDA İŞBİRLİĞİ BAŞLADI

Lübnan Bankacılık Denetleme Komisyonu Yönetim Kurulu Başkanı Walid Alamuddine, OECD'nin Türkiye'deki ihracat payının yüzde 62'den yüzde 53'e düştüğünü, Arap dünyasının ise payının arttığını, Orta Doğu'nun Türkiye ihracatı içindeki payının yüzde 13'den yüzde 19,3'e çıktığını ifade eden Alamuddine, Irak'ın Türkiye'ye yapacağı petrol ihracatının daha da artacağını belirtti. İlişkilerin güçlendirilmesi konusunda dün BDDK ile bir mutabakat imzaladıklarını bildiren Alamuddine, Türkiye ekonomisinin gayet iyi göründüğünü söyledi.

BankMed Genel Müdürü Nehmeh Sabbagh da Türkiye ekonomisinin çeşitlilik ve yatırım olanağı sunduğunu ifade ederek, "Arap bankaları burada doğrudan yabancı yatırımlar konusunda çok faal olabilir. Türkiye'de tarımda da çok büyük potansiyel var" dedi.

National Commercial Bank Başekonomisti Said A. Al Shaikh de Türkiye'de sukukun (varlığa dayalı tahvil veya faizsiz bono) yasallaşması halinde yatırımcıların bununla ilgileneceğini ifade ederek, "Bu yasa çıkarsa sukuk, Körfez yatırımcıları için iştah kabartan bir ürün olacak. Eğer Türkiye'de bu yıl sukuk çıkarsa çok sayıda Körfez yatırımcısı bu ihraca katılımcı olmak isteyecektir" şeklinde konuştu.

Al-Iktissad Wal-Aamal Group Genel Müdürü Rauf Ebu Zeki ise "Bu forum ile Arap şirketleri ve kuruluşları sizlere gelmektedir. Ümit ederiz ki Türk katılımı da daha geniş çapta olsun" dedi. Geçen birkaç yılda Arap ve Türkiye ekonomisinde büyük gelişme kaydedildiğine işaret eden Zeki, "Dünyada yaşanan küresel krize karşı koyabilmemiz için işbirliği sağlamamız gerekiyor. Türkiye, yatırımların yapılabilmesi, ortak projelerin gerçekleşmesi açısından Arap dünyası için doğal bir ortak sayılabilir" diye konuştu.

Salah Al Shamsi, Dr. Mustafa Sani Senery, Alpaslan Korkmaz, Korhan Kurdoğlu, Sheikh Khaled Alireza, Bassam Daher.

Arap Ligi Genel Sekreteri H.E. Mohamed El Fatah Naciri ise, Arap Ligi ile Türkiye arasında işbirliğinin başladığını ve verimli bir şekilde devam ettiğini vurgulayarak, bunun daha da gelişeceğini ifade etti.

Savola Grubu CEO'su yöneticisi Zouhair Eloudghiri, Türkiye'ye inandıklarını ve Türkiye'in ileriki yatırımlarının merkezinde olduğunu düşündüklerini belirterek grubun önümüzdeki aylarda ortak girişimlere, birleşmelere ve satın almalara ilgileneceğini ifade etti. Eloudghiri, şirket olarak Türkiye'yi merkez olarak kullandıklarını, Orta Asya operasyonlarının Türkiye'en yönetildiğini belirtti. Türkiye'ye inandıklarını, Türkiye'nin daha ileriki yatırımlarının merkezinde olduğunu ifade eden Eloudghiri, "Türkiye'deki yatırımlarımızdan çok memnunuz. Grubumuz önümüzdeki aylarda ortak girişimlere, birleşmelere ve satın almalara açık olacaktır. Gıda sektöründe yerel ortaklarla birlikte yer almak istiyoruz" şeklinde konuştu.

Gulf Finance Hous B.S.C Baş Ekonomisti Ala'a Al Yousuf da Türkiye'nin son 4-5 yılda çok büyük başarılar elde ettiğini belirterek "Önemli olan bu başarıların devamını, makro ekonomik istikrarın sürdürülebilirliğini sağlamak" dedi. Türkiye'deki tarım sektörüyle daha rahat görüşebilmek istediklerinin altını çizen Yousuf, "Türkiye'nin pazar açılımını Orta Doğu'da yapmasına yardımcı olabiliriz. Üzerinde çalıştığımız bölgeler çerçevesinde ortaklıklar kurulmasını sağlayabiliriz" diye konuştu.

Başbakanlık Yatırım ve Danışmanlık Ajansı'ndan Alpaslan Korkomaz, KSA Suudi Tel Şirketi Başkanı Sheikh Khaled Ali Rıza, TAV Havayolu Holdingi Başkan ve CEO'su Mustafa Sani Sener, Mısır Area Genel Müdürü ve Yatırımcılar Şirketi'nden Bassam Daher, UAE Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu Başkanı Eng. Salah Al Shamsi ile Bahreyn Maliye Bakanı ve Dış Ekonomik İlişkiler Müdürü Sami Hameed'in katıldığı Dördüncü Türk-Arap Forumu'nda düzenlenen panellerde yalnızca ekonomik alanda değil, sağlık, eğitim, tekstil gibi alanlarda da ortak girişimlerde bulunulabileceği ifade edilirken, maliye bakanlıklarından destek talep edildi. İnşaat, karayolu ve ulaşımın lider sektör olacağı belirtilirken vize konusundaki güçlüklerin aşılmasına dikkat çekildi.

